

HR RAPLA ühinemisgrupi arengu- ja finantskomisjoni koosolek PROTOKOLL nr 4

Raplas

25.07. 2016.a.

Algus kell 16.00, lõpp kell 18.30

Koosoleku juhataja Tarmo Lukk

Protokollija Silvi Ojamuru

Osalesid HR Rapla ühinemisgrupi arengu- ja finantskomisjoni liikmed: Herkki Olo, Tarmo Lukk, Ilvi Pere, Ants Soodla, Inna Tamm, Marju Teiverlaur, Margit Pärna, Sulev Viiron, Karine Rajasaar. Vaatlejatena osales Riina Pruuli. Osales ühinemisläbirääkimiste koordinaator Silvi Ojamuru.

Jüri Võigemast saatis oma ettepanekud e-meili teel.

PÄEVAKAVA

1. Ühinemislepingu eelnõu parandusettepanekute arutelu
2. Ühinemislepingu 10 ja 11. osa arutelu
3. Investeeringuvajaduste loetelu (lepingu lisad)
4. Komisjoni edasine tegevus, info vahetus, järgmine kokkusaamine jms.

Valdkonnakomisjoni koosolekul räägitust:

1. Ühinemislepingu eelnõu parandusettepanekute arutelu

Silvi Ojamuru tutvustas komisjonile Ühinemislepingu eelnõu kohta saabunud parandusettepanekuid ja kommentaare. Vald kondlikud komisjonid on töötanud ühinemislepingu avalike teenuste osadega. Parandusettepanekud on saabunud haridus- ja kultuurikomisjonilt. Majanduskomisjon on lepinguteemat arutanud, kuid ettepanekud ei ole veel laekunud. Sotsiaalkomisjon ei ole seni veel ühinemislepingu tekstiga töötanud. Ühinemise eesmärgid on Anne Kalfi poolt ümber sõnastanud, kuid praeguses lepinguvariandis on veel kaks erinevat sõnastust kasutusel. Rapla vallasekretär Ants Soodla on teinud sisulisi ettepanekuid.

Juhtrühm koguneb 4.augustil ja arutatakse ühinemislepingu projekti tervikredaktsiooni. Vajadusel kutsutakse juhtrühma koosolekule ka valdkonnakomisjonide esimehed. Eesmärk, et ühinemislepingu redaktsioon oleks valmis 10.-12. augustil, et saata see volikogudele esimeseks lugemiseks.

Arengu- ja finantskomisjon arutas Ühinemislepingu projekti peatükkide kaupa.

Ants Soodla tegi ettepaneku, et ühinevate valdade nimed on tähestikujärjekorras nii lepingu peakirjas kui ka kõikide lepingu omavalitsusüksuste loeteludes. Komisjoni liikmed olid muutmisega nõus.

Ants Soodla tegi ettepaneku, et lepingu preambulas oleks fikseeritud ka Järvakandi valla osalemine läbirääkimistel, kuna volikogu on vastava otsuse teinud ning seda ei ole tühistatud.

Jõuti kokkuleppele, et komisjoni esimees Tarmo Lukk võtab lähapäevil Järvakandi volikogu juhtidega ühendust ja siis kirjutatakse Järvakandi vald lepingusse.

Ants Soodla ettepanekul korrastatakse lepingus sõnakasutust. Lepinguosalised vallad nimetada igas peatükis üheselt „**ühinevad vallad**“ ja ühinemise kaudu moodustuv uus omavalitsusüksus on „**Vald**“, kus esimene täht on suur ka lause sees. Lepiti kokku, est HR koordinaator vaatab kogu lepingu teksti veelkord üle ja viib parandused teksti. Jõuti kokkuleppele, et kui lepingu projekt on ka juhtrühmas läbi arutatud, siis tehakse kogu teksti keeleline redaktsioon. Soovitavalt leida keeleteimetaja väljaspoolt läbirääkijate ringi.

Ants Soodla tegi ettepaneku **Üldsätete (1.peatükk)** esimeses alapunktis jätta välja lõik „*ühinenud omavalitsusüksuste õigusaktide kehtivuse*“ sest ETHS § 14¹ (4¹) reguleerib selle

1.1. Leping sätestab lepinguosaliste vabatahtliku ühinemise tulemusena omavalitsusüksuste ühinemise aja ja eesmärgid, moodustatava omavalitsusüksuse õigusliku staatuse, nime, sümboolika, piirid, ühinenud omavalitsusüksuste õigusaktide kehtivuse, ühinemisega kaasnevad organisatsioonilised ümberkorraldused ja juhtimisstruktuuriga seotud muutused, avalike teenuste osutamise põhimõtted teenusvaldkonniti, töötajate ja teenistujatega seotud küsimuste lahendamise, investeeringud ja riikliku ühinemistoetuse kasutamise.

Komisjon oli Ants Soodla ettepanekuga nõus.

Ühinemise eesmärgid (2.peatükk) on lepinguprojektis kahes erinevas versioonis. Esialgses versioonis on eesmärgid sõnastatud tegevustena, kuid Raikküla volikogu esinaine Anne Kalf sõnastas eesmärgid soovitud seisunditena. Komisjonis tekkis arutelu, kalduti pooldama esialgset tegevustena sõnastatud versiooni, kuid ühest kokkulepet ei saavutatud. Kuna juhtrühm pooldas Anne Kalfi parandusettepanekuid, siis lõpliku otsuse tegemine jääb juhtrühmale.

Omavalitsusüksuse õiguslik staatus, nimi, piirid, sümboolika (4.peatükk) 4.3 osas pakkus Ants Soodla uue sõnastuse.

4.3. Uue kohaliku omavalitsuse üksuse kui avalik-õigusliku juriidilise isiku nimi on Rapla vald (lepingus edaspidi Vald).

Uus sõnastus:

4.3 Valla kui avalik-õigusliku juriidilise isiku nimi on Rapla vald.

Haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasnevate õigusaktide ja dokumentide kehtivus (5.peatükk) tekkis arutelu 5.2 osas.

„5.2 Pärast ühinemise jõustumist tegutseb Vald Rapla (või mõne teise ühineva valla) valla põhimääruse alusel. Valla põhimääruse projekt töötatakse välja üleminekuperioodil (Lisa X) ning võetakse vastu Valla volikogu poolt.“

Ants Soodla oli kõikide ühinevate valdade põhimäärused läbi vaadanud ja võrrelnud nende ülesehitust, sisu ja vastavust KOKSile. Komisjon jõudis kokkuleppele, et 5.2 osas võtta maha sulgudes olev tekst (*või mõne teise ühineva valla*). Oldi nõus, et pärast ühinemise jõustumist tegutsetakse kuni uue põhimääruse vastuvõtmiseni Rapla valla põhimääruse alusel.

Valla juhtimisstruktuur ja haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasnevad organisatsioonilised ümberkorraldused (6.peatükk). Arutelu tekkis uue valla juhtimisstruktuuri teemal. Uue vallavalitsuse juhtimiskstruktuuri saab täpsemalt kavandada, kui ühinevate valdade ring selgunud. Kas ja millised valdkondlikud osakonnad moodustatakse? Kas osavallakeskuse teenuskeskused on vallavalitsuse struktuuriüksused või nende osad. Komisjon soovitas HR koordinaatoril pidada nõu konsultantidega.

6.2.2. Vallavalitsuse **osakondadesse** keskendatakse strateegilise juhtimise ja halduse kompetents, tugiteenused ja kitsalt spetsialiseeritud asjatundjad ja teenuste osutajad.

6.3.1. Endistesse vallakeskustesse moodustatakse **vallavalitsuse struktuuriüksuse staatuses olevad teenuskeskused**. Teenuskeskused tagavad vähemalt järgmiste teenuste osutamise ja funktsioonide täitmise: osavalla arendustegevus, üldine sotsiaaltöö, registritoimingud ja elanike õiguslane nõustamine, vallavara haldus ja majandamine, avalike teenuste järelevalve.

Jüri Võigemast tegi e-kirja teel ettepaneku jätta 6.3 alapunktis välja teenuste delegeerimine eraettevõtjatele. Põhjendus, et ühinemisleping käsitleb avalikku tegutsemisruumi.

6.3. Igapäevaselt vajalike teenuste osutamist ja üksikuid haldusfunktsioone püütakse nii palju kui võimalik delegeerida osavallas paiknevatele asutustele, teenuskeskustele ja kodanikeühendustele, aga ka eraettevõtjatele.

Kogu 6.peatükk tervikuna vajab keelelist korrektuuri, kuid see võetakse ette, kui juhtrühm on 4.augustil lepingu üle vaadanud.

Vallakeskuse staatus ja arendamise strateegia (7.peatükk). Ants Soodla tegi mõned sõnastuse muudatusettepanekud. 7.1 asendada sõna „säilitab“ sõnaga „jätkab“, 7.2 asendada sõna „soodustatakse“ sõnaga „jätkatakse“. Uus sõnastus:

7.1 Rapla linn on Valla ja Rapla maakonna keskuseks ja **jätkab** asustusüksuse staatuses vallasiseses linnana.

7.2. **Jätkatakse** Rapla linna identiteedi hoidmist ja kujundamist.

Komisjon soovitas leida parem sõnastus ja võimalusel ühendada lepingu punktid 7.4, 7.5 ja 7.6.

Avalike teenuste arendamine (8.peatükk) on valdkondlikes komisjonides läbi arutatud ning parandusettepanekud lepingu projekti sisestatud. Arengu- ja finantskomisjoni liige Jüri Võigemast tegi e-meili teel ettepaneku, et sõnastada 8.1.2 gümnaasiumihariduse osa eraldi alapunktina. Põhjendus: praegune sõnastus ei peegelda gümnaasiumihariduse olulisust.

8.1.2 Tagatakse võimalus omandada alus- ja põhiharidus võimalikult elukoha lähedal ning **gümnaasiumiharidus piirkonnas**. Kõikides Valla haridusasutustes toimub õppekavade järgne kvaliteetne õppetöö.

Komisjoni koosolekul osalejad pidasid oluliseks, et lepingus oleks ka kutsehariduse teema fikseeritud. Lepingu eelnõus olevas sõnastuses soovitati ühtlustada sõnastust – pidada oluliseks koostööd mõlema kooliga. Asendada sõnapaar „töö jätkamine“ sõnaga „koostöö“.

8.1.9. Lepinguosalisel peavad oluliseks Kehtna Kutsehariduskeskuse **töö jätkamist** Kehtnas ning **koostööd** Vana-Vigala Tehnika ja Teeninduskooliga.

Uus sõnastus:

8.1.9 Lepinguosalisel peavad oluliseks koostööd Kehtna Kutsehariduskeskuse ja Vana-Vigala Tehnika –ja Teeninduskooliga.

Kultuurikomisjon pakkus ühinemislepingusse eraldi peatükki **Mainekujundus, avalikud suhted ja tunnustamine**. Arengu- ja finantskomisjon arutas peatüki teksti. Kahtluse alla seati selle peatüki vajadus. Teiste maakondade ühinevate omavalitsuste ühinemislepingutes sellist peatükki pole täheldatud. Eraldi kaheldi osavaldade ajalehtede vajaduses. Tehti ettepanek, et juhtrühm kujundab seisukoha, kas seda peatükki on lepingusse vaja.

Ühinemislepingu seletuskirja koostamise osas jõuti kokkuleppele, et seda saab teha alles siis, kui on teada ühinemisprotsessis osalevad vallad. Seletuskirjas on vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse §9 lg2 p 1 peale haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjenduse vaja fikseerida ka territooriumi suurus (pindala) ja elanike arv.

Kokkuvõtteks:

- HR koordinaator sisestab komisjoni koosolekul tehtud ettepanekud lepingu projekti teksti ja saadab korrigeeritud teksti komisjoni liikmetele ning juhtrühmale;
- HR koordinaator täpsustab koostöös konsultantidega osavalla teenuskeskuse kui struktuuriüksuse osa (6.3.1)
- juhtrühm kujundab seisukoha neile lepingu osadele, milles arengu- ja finantskomisjon ei jõudnud kokkuleppele, sh:
  - ühinemise eesmärkide alternatiivsete sõnastuste valiku tegemine
  - mainekujunduse ja avalike suhete peatüki vajalikkus
- ühinemislepingu projekti keeleteoimetus tehakse pärast 4.augusti juhtrühma koosolekut

2. Ühinemislepingu 10 ja 11. osa arutelu

Ühinemislepingu projekti investeeringuid käsitlevate peatükkide osas tekkis arutelu 10.2 osas.

10.2. Lepingosaliste poolt kokkulepitud prioriteetsete investeeringute loetelu koos eeldatava maksumuse ja finantseerimisallikatega on esitatud käesoleva lepingu lisa 3. Vallavolikogul on õigus prioriteetsete investeeringute nimekirjas teha muudatusi, kui need tulenevad realselt välja kujuneva eelarve summast või kui on ilmne, et investeerimine on majanduslikult ebaotstarbekas või väheefektiivne või isegi kahjulik kogu Valla arengu seisukohalt.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9 lg2 p3 järgi on vaja lepingule lisada ühinemistoetusest finantseeritavate investeeringute nimekiri koos vajaduse põhjenduste ja eelarvega. HR konsultandid ja on soovitanud fikseerida lepingulisasse ka teised plaanitavad investeeringud, mida ühinenud vallas vaja nelja aasta jooksul ära teha ning mida plaanitakse rahastada kas omavahenditest, laenudest või muudest vahenditest. Kõik komisjoni liikmed seda varianti ei toetanud. Samas on uue valla arengute kavandamiseks vaja terviklikku lähenemist.

Arengu- ja finantskomisjon ei saavutanud investeeringute loetelu sisu ja mahu osas kokkulepet. Investeeringute teema on oluline ja loodetakse, et kokkuleppe saavutatakse juhtrühma koosolekul, kus on kohal ka HR konsultandid.

3. Investeeringuvajaduste loetelu (haldusterritoriaalse korralduse muutmise kaasnevate investeeringute esialgne tabel HR koordinaatori kogutud andmete ja Raikküla valla soovidega lisatud)

Juhul, kui riiklikku ühinemistoetust (ühineva valla kohta sõltuvalt elanike arvust 300 000 - 800 000 eurot) soovitakse kasutada investeeringute tegemiseks, tuleb ühinemislepingule lisada investeeringute tegemise vajaduse põhjendus ja eelarve. HR koordinaator on saatnud Rapla ühinemisgrupi läbirääkimistel osalevatele omavalitsustele alustabeli, kuhu iga läbirääkiv omavalitsus nimetab viis prioriteetset investeeringut aastateks 2018-2022. Kahjuks on praegu kõikidel valdadel pooleli nii valdade arengukavade uuendamine kui ka eelarvestrategiate koostamine ning prioriteetsete investeeringute kavasid ei ole võimalik esitada. Raikküla

vallajuhid on oma viis plaanitavat investeeringut HR koordinaatorile küll edastanud, kuid need ei ole volikogus kinnitatud. Kaiu vald saab oma esialgsed soovid lähiajal HR koordinaatorile edastada. Rapla valla investeeringute kava kinnitatakse loodetavasti 25.augustil toimuval volikogu istungil.

Varem ühinenud omavalitsusüksuste (Põlva, Lääne-Nigula, Lüganuse ja Viljandi) ühinemiskogemused (<http://haldusreform.fin.ee/static/sites/3/2014/04/oppetunnid-pool-aastat-parast-uhinemisi.pdf>) soovivad investeeringute nimekirja panna kolme tüüpi investeeringud:

1. Investeeringud, mis teostatakse igal juhul (kas omavahenditest või laenudest)
2. Investeeringud, mis teostatakse kaasfinantseerimise saamisel
3. Investeeringud, mis on olulised, kuid teostatakse koostöös riigi, ettevõtete või kodanikeühendustega lisafinantseeringu saamisel

Lisaks soovitatakse Ühinemislepingusse lisada kokkuleppepunkt, et investeeringute nimekirja järgitakse uue valla eelarvestrateegias ja arengukavas.

Komisjonis tekkis arutelu, et kas on võimalik nimetada ka ühinevate omavalitsuste ühishuvidest tulenevaid investeeringuid. Inna Tamm pakkus ühishuvidest tulenevaks investeeringuks Rapla hooldekeskuse ehitust. Ühist toetust see idee ei leidnud.

Komisjoni liikmed jõudsid ühisele seisukohale, et volikogudes heaks kiidetud investeerimisvajaduste loetelu saab esitada alles oktoobrikuus, kui eelarvestrateegiad on heaks kiidetud.

Investeeringuvajaduste teema on päevakorras juhtrühma 4.augusti koosolekul.

4. **Komisjoni edasine tegevus, info vahetus, järgmine kokkusaamine** jms.

Arengu- ja finantskomisjon koguneb järgmiseks koosolekuks vastavalt vajadusele. Infovahetus toimub meilitsi.

Tarmo Lukk

/allkirjastatud digitaalselt/

Koosoleku juhataja

Silvi Ojamuru

/allkirjastatud digitaalselt/

Protokollija